

การพัฒนาบรรจุภัณฑ์กล้วยแปรรูป ตำบลหนองตูม อำเภอองไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย

THE DEVELOPMENT OF NONGTOOM SUB-DISTRICT BANANA PACKAGING, KONGKRAIRART DISTRICT, SUKHOTHAI

ปรารธนา ศิริสานต์^{1*}, นิชกานต์ จุนก¹, เทียนชัย ชื่นบางบำ¹ และ พรญาณี เขียวบ้านยาง¹

Prattana Sirisan^{1*}, Nidchakan Junok¹, Thianchai ChueBangba¹, and
Pornyanee Keawbanyang¹

¹คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม อ.เมือง จ.พิษณุโลก ประเทศไทย 65000

¹Faculty of Industrial Technology, Pibulsongkram Rajabhat University, Muang, Phitsanulok, Thailand, 65000

*Corresponding author E-mail: s_prattana@hotmail.com

วันที่เข้ารับ 4 กุมภาพันธ์ 2562

วันที่แก้ไขบทความ 11 มีนาคม 2562

วันที่ตอบรับบทความ 19 เมษายน 2562

บทคัดย่อ

การพัฒนาบรรจุภัณฑ์กล้วยแปรรูป ตำบลหนองตูม อำเภอองไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อการศึกษารูปแบบบรรจุภัณฑ์กล้วยแปรรูป 2) เพื่อพัฒนาแบบบรรจุภัณฑ์กล้วยแปรรูป 3) เพื่อประเมินความพึงพอใจของกลุ่มผู้บริโภคในการพัฒนาบรรจุภัณฑ์กล้วยแปรรูป วิธีวิจัยประกอบด้วยขั้นตอนแรก คือการสืบค้นและรวบรวมข้อมูลจากแหล่งชุมชน เพื่อทราบปัญหาและความต้องการ โดยการสัมภาษณ์จากนั้นกำหนดแนวคิดในการทำแบบร่างบรรจุภัณฑ์และดำเนินการออกแบบ โดยใช้แนวคิดจากการตัดทอนจากรูปทรงของกล้วยโดยผลิตภัณฑ์มี 4 ประเภท คือกล้วยอบเนย กล้วยปาปริก้า กล้วยม้วน กล้วยเบรคแตก เนื่องจากเป็นผลิตภัณฑ์ที่ขายดีที่สุด ดังนั้นจึงเข้าสู่กระบวนการออกแบบโดยใช้แนวคิดจากการใช้ส่วนต่างๆ ของกล้วยในการออกแบบ และทำการสร้างแบบประเมินผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบจำนวน 3 ท่าน ทำการประเมินเพื่อให้ได้แนวทางและรูปแบบในการพัฒนาด้านแบบบรรจุภัณฑ์ เพื่อประเมินความพึงพอใจของการพัฒนาบรรจุภัณฑ์กล้วยแปรรูป คือ รูปแบบที่ใช้ลายเส้นจากใบตองและลูกกล้วยในการจัดองค์ประกอบของตัวบรรจุภัณฑ์ สามารถสร้างเป็นบรรจุภัณฑ์ต้นแบบกล้วยแปรรูปในด้านการป้องกันและรักษาคุณภาพของผลิตภัณฑ์ ด้านการใช้สอย ด้านความสวยงาม และด้านการส่งเสริมการขาย โดยคำนึงถึงตัวผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์เพื่อให้สื่อถึงตัวผลิตภัณฑ์ได้ง่ายและเป็นเอกลักษณ์ให้กับผลิตภัณฑ์

คำสำคัญ: การพัฒนาบรรจุภัณฑ์, กล้วยแปรรูป

Abstract

The packaging development for processed banana products in Nongtoom Sub-district, Kongkrait District, Sukhothai Province aims to 1) study packaging for processed banana products, 2) develop packaging for processed banana products, and 3) evaluate consumers' satisfaction towards the packaging development. In the first step, data research and collection, interviewing is applied to explore the problems and the demand in the community. Then the concept of drafting packaging based on four types of the best-selling banana products; butter banana, paprika banana, banana rolls, and banana chips, is determined and designed. In the design process, the concept of using parts of bananas is applied. The evaluation form conducted by three experts in designing is used to develop the packaging model and to evaluate the consumers' satisfaction towards the packaging. The packaging with the components of banana leaf lines and bananas can be the model of processed banana packaging when it is considered on the aspects of product quality protection and maintenance, usability, beauty, and promotion. Therefore, the packaging should reflect simply about products and be unique to its products.

Keywords: Development the package, Banana product

1. บทนำ

เศรษฐกิจของประเทศไทยในปัจจุบันรายได้ส่วนใหญ่ที่ได้มาจากผลิตภัณฑ์จากเกษตรกร และกลุ่มชุมชนที่จัดตั้งขึ้นภายในหมู่บ้านของแต่ละจังหวัด ซึ่งในอดีตเรามีชุมชนที่เข้มแข็งสามารถดำเนินชีวิตอยู่ได้ด้วย การพึ่งพาอาศัยกันและกัน มีขนบธรรมเนียมที่ดั้งเดิมสืบทอดกันมาหลายชั่วอายุคน อันทรงคุณค่าในเอกลักษณ์ ของความเป็นไทยที่เกิดจากภูมิปัญญาของคนในชุมชนท้องถิ่น (นพวรรณ ชีวอารี, 2555)

การออกแบบจึงเป็นตัวแปรสำคัญของการแข่งขันสร้างความแตกต่างระหว่างเป็นความจดจำ สัมพันธภาพระหว่างผู้ผลิตกับผู้บริโภค และสินค้าที่ดีจะต้องมีบรรจุภัณฑ์ที่ดี การออกแบบบรรจุภัณฑ์ จึงมีบทบาทที่สำคัญยิ่ง ต่อจากผู้ผลิตสินค้า เนื่องจากบรรจุภัณฑ์สามารถทำหน้าที่ส่งเสริมการขาย กระตุ้นยอดขาย ให้เพิ่มขึ้นในเวลาเดียวกันมีโอกาสลดต้นทุนสินค้าอันจะนำไปสู่ยอดกำไรสูง ซึ่งเป็นเป้าหมายการออกแบบบรรจุภัณฑ์จึงเป็นส่วนสำคัญในขั้นตอนการผลิตสินค้าบรรจุภัณฑ์เป็นวัสดุ หรือ ภาชนะที่ใช้ในการรองรับ บรรจุหรือหีบห่อสิ่งของสำหรับการเก็บการใช้งานการขนส่งการกระจาย สินค้าการตลาดการจัดจำหน่าย บรรจุภัณฑ์ทำหน้าที่เป็นสิ่งสำคัญ สินค้าจากแหล่งผลิตไปยังจุดหมาย

บรรจุภัณฑ์ จึงจะเป็นส่วนหนึ่งของวงจรการค้า การเลือกใช้บรรจุภัณฑ์ และพัฒนาบรรจุภัณฑ์จะต้อง ประเมินความรู้ความเข้าใจทางด้านศิลปะและ เทคโนโลยีต่างๆ เพื่อให้บรรจุภัณฑ์มีอายุการใช้งาน ยาวนานขึ้น (ชัยรัตน์ อิศวาทกูร, 2548)

กลุ่มผู้ประกอบการตำบลหนองตูม อำเภอองไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย เป็นวิสาหกิจชุมชนโดยทำ การผลิตกล้วยแปรรูปเพื่อจำหน่ายและส่งออก ปัจจุบันยังขาดรูปแบบบรรจุภัณฑ์เพื่อการจำหน่าย ที่มีเอกลักษณ์แตกต่างและน่าจดจำ จึงจำเป็นต้องพัฒนารูปแบบที่มีเอกลักษณ์ให้เป็นจุดเด่นเพื่อเพิ่ม มูลค่าผลิตภัณฑ์และสามารถส่งเสริมการขายปลีก ขายส่งของผู้ประกอบการร้านป่าเย็นเพื่อเป็นการ สร้างรายได้

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อการศึกษารูปแบบบรรจุภัณฑ์กล้วยแปรรูป ตำบลหนองตูม อำเภอองไกรลาศ จังหวัด สุโขทัย

2.2 เพื่อพัฒนาแบบบรรจุภัณฑ์กล้วยแปรรูป ตำบลหนองตูม อำเภอ องไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย

2.3 เพื่อประเมินความพึงพอใจของกลุ่มผู้บริโภคในการพัฒนาบรรจุภัณฑ์กล้วยแปรรูป ตำบล หนองตูม อำเภอองไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย

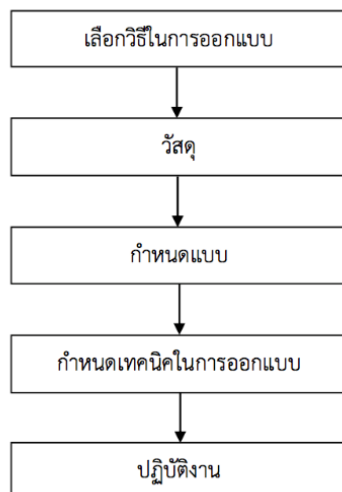
3. นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

3.1 การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ หมายถึง การทำให้เปลี่ยนแปลงไปในทางดีขึ้น เจริญขึ้นที่ใช้ในการ บรรจุสินค้า โดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อการคุ้มครอง ปกป้องสินค้า จากผู้ผลิตจนถึงมือลูกค้า อย่างปลอดภัยด้วยต้นทุนการผลิตที่เหมาะสม

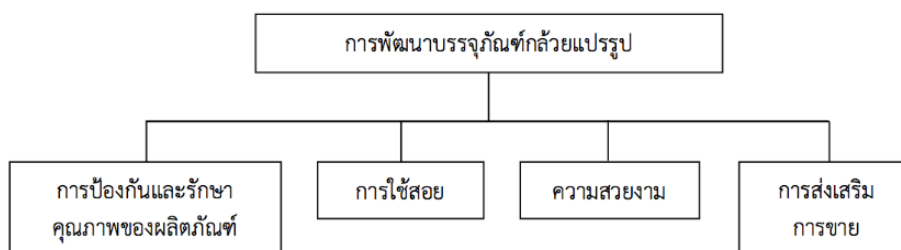
3.2 กล้วยแปรรูป หมายถึง กล้วยที่ผ่านกระบวนการแปรรูป โดยการทอด จำนวน 4 รสชาติ กล้วยอบเนย กล้วยม้วน กล้วยปาปริก้าและกล้วยเบรคแตก

4. กรอบแนวคิดในการวิจัย

4.1 เพื่อการศึกษารูปแบบบรรจุภัณฑ์กล้วยแปรรูป ตำบลหนองตูม อำเภอองไกรลาศ จังหวัด สุโขทัย โดยใช้กรอบแนวคิดของ (สมาริ ทองรุ่งโรจน์, 2555)

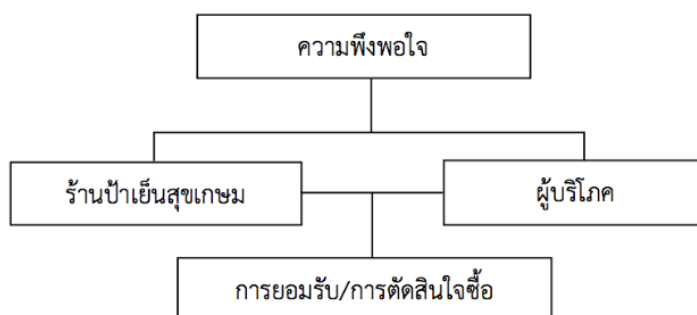

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวความคิดการศึกษารูปแบบบรรจุภัณฑ์กล้วยแปรรูป เพื่อพัฒนาแบบบรรจุภัณฑ์กล้วยแปรรูป ต.หนองตูม อ.กงไกรลาศ จ.สุโขทัย (คณิน อ่ำบุญ, 2549)

ภาพที่ 2 แสดงกรอบแนวความคิดในการพัฒนาบรรจุภัณฑ์

4.2 เพื่อประเมินความพึงพอใจของกลุ่มผู้บริโภคในการพัฒนาบรรจุภัณฑ์กล้วยแปรรูป ตำบลหนองตูม อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย ใช้กรอบแนวความคิดของสมจิต สุรพัฒน์ (2547)

ภาพที่ 3 แสดงกรอบแนวความคิดความพึงพอใจของผู้บริโภค

5. วิธีการดำเนินการวิจัย

การพัฒนาบรรจุภัณฑ์กล้วยแปรรูป ตำบลหนองตูม อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษารูปแบบบรรจุภัณฑ์กล้วยแปรรูป เพื่อพัฒนาแบบบรรจุภัณฑ์กล้วยแปรรูป และเพื่อประเมินความพึงพอใจของกลุ่มผู้บริโภคในการพัฒนาบรรจุภัณฑ์กล้วยแปรรูป ตำบลหนองตูม อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย

6. ขอบเขตการวิจัย

ประชากร ได้แก่ กลุ่มกล้วยแปรรูป จังหวัดสุโขทัย

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง กล้วยแปรรูป ตำบล หนองตูม อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย จำนวน 1 กลุ่ม และกลุ่มผู้สนใจผลิตภัณฑ์ จำนวน 100 คน

ตัวแปรที่ทำการศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ รูปแบบบรรจุภัณฑ์กล้วยแปรรูปที่มีการพัฒนาด้านโครงสร้างและลวดลาย

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจของกลุ่มผู้บริโภคในการพัฒนาบรรจุภัณฑ์กล้วยแปรรูป ตำบลหนองตูม อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย

7. ขั้นตอนการดำเนินวิจัย

7.1 ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และสอบถามแบบมีส่วนร่วมของกลุ่มผู้ประกอบการและศึกษาค้นคว้า จากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบรรจุภัณฑ์กล้วยแปรรูปมาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการออกแบบ

7.2 ทำการออกแบบแบบร่างบรรจุภัณฑ์ตามข้อมูลพื้นฐาน

7.3 นำแบบแบบร่างบรรจุภัณฑ์กล้วยแปรรูปไปเพื่อประเมิน

7.4 ได้รูปแบบบรรจุภัณฑ์เพื่อทำแบบสอบถามตามแบบร่างบรรจุภัณฑ์ และไปทำการเก็บรวบรวมข้อมูล

7.5 ประเมิน สรุปรูปแบบบรรจุภัณฑ์ที่ได้จากการออกแบบ

7.6 นำแบบบรรจุภัณฑ์มาเขียนแบบเพื่อการผลิต

7.7 ทำการสร้างต้นแบบบรรจุภัณฑ์กล้วยแปรรูป

8. การเก็บรวบรวมข้อมูล

8.1 การสำรวจเพื่อเก็บข้อมูลเพื่อทราบสภาพพื้นฐานโดยทั่วไปของกลุ่มกล้วยแปรรูป

8.2 การสัมภาษณ์เพื่อรวบรวมข้อมูลที่เป็นไปตามสภาพความจริง

8.3 ศึกษาทฤษฎีเอกสารตำราเป็นการศึกษาที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการออกแบบบรรจุภัณฑ์วัสดุ

และกรรมวิธีการผลิตบรรจุภัณฑ์กล้วยแปรรูปสำหรับส่งเสริมการขายกลุ่มกล้วยแปรรูป นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษา ค้นคว้าจากเอกสารตำราที่เกี่ยวกับการออกแบบบรรจุภัณฑ์เพื่อ ส่งเสริมการขายโดยมีขั้นตอนในการดำเนินการรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

- 1) ศึกษาทฤษฎีเอกสารตำราเป็นการศึกษาที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการออกแบบบรรจุภัณฑ์และวัสดุของวิธีการผลิตบรรจุภัณฑ์กล้วยแปรรูปสำหรับส่งเสริมการขายแก่กลุ่มกล้วยแปรรูป
- 2) ทำการออกแบบร่างบรรจุภัณฑ์กล้วยแปรรูปสำหรับส่งเสริมการขาย ตามข้อมูลพื้นฐานที่ศึกษาข้อมูลเอกสารตำราและการออกแบบที่เกี่ยวข้อง
- 3) ประเมินผู้เชี่ยวชาญและกลุ่มกล้วยแปรรูป
- 4) ทำการสร้างต้นแบบบรรจุภัณฑ์กล้วยแปรรูปเพื่อส่งเสริมการขายแก่กลุ่มกล้วยแปรรูป

9. ผลการวิจัย

การพัฒนาบรรจุภัณฑ์กล้วยแปรรูป ตำบลหนองตูม อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ 1) เพื่อการศึกษารูปแบบบรรจุภัณฑ์กล้วยแปรรูป 2) เพื่อพัฒนาแบบบรรจุภัณฑ์กล้วยแปรรูป 3) เพื่อประเมินความพึงพอใจของกลุ่มผู้บริโภค ในการพัฒนาบรรจุภัณฑ์กล้วยแปรรูป

9.1 ผลการศึกษารูปแบบบรรจุภัณฑ์กล้วยแปรรูป ตำบลหนองตูม อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย

ร้านป่าเย็นสุขเกษม ผลิตและจำหน่ายโดย ป่าเย็นสุขเกษม สถานที่ตั้ง 2/1 หมู่ 1 ตำบลหนองตูม อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย ได้รับเกียรติบัตรจากบริษัทสยามพิวาย จำกัด ได้รับการคัดสรรเป็นผลิตภัณฑ์ระดับห้าดาวจาก โครงการคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย ปี พ.ศ. 2559 ได้รับรางวัลการเป็นผู้ประกอบการ SME เกษตรต้นแบบของจังหวัดสุโขทัย สินค้าและผลิตภัณฑ์ทางร้านป่าเย็น มีผลิตภัณฑ์ทั้งหมด 14 ผลิตภัณฑ์ ได้แก่ กล้วยอบเนย กล้วยเบรคแตก กล้วยม้วน กล้วยปาปริก้า กล้วยตาก ขนมหึง มันม่วง ฟักทอง ทองม้วนรสหวาน ทองม้วน กล้วยสมุนไพร ลูกก็สังคโปร์ กล้วยกวนและทอฟฟี่แก้ว ได้มีการขายส่งและปลีกในแบรนด์ของป่าเย็น มี การส่งของสินค้าโดยเป็นผลิตภัณฑ์ของป่าเย็นแต่ส่งออกเป็นแบรนด์ของคนอื่น จากความต้องการบรรจุภัณฑ์ ร้านป่าเย็น ทางร้านมีความสนใจที่อยากจะได้บรรจุภัณฑ์และโลโก้แบบใหม่แต่มีปัญหาทางด้านต้นทุนในการผลิต และแนวทางในการบรรจุภัณฑ์แบบใหม่ สินค้าที่ส่งออกมีจำนวนดังนี้ 1) ชิปลือค 100 กรัม 2) กระปุก 80 กรัม 3) กล่อง 50 กรัม ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกมา 4ผลิตภัณฑ์เพราะว่า4ผลิตภัณฑ์นี้เป็นผลิตภัณฑ์ดั้งเดิมตั้งแต่ก่อตั้งกลุ่มชุมชน วิสาหกิจและร้านป่าเย็นสุขเกษม ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้นำผลิตภัณฑ์ดังกล่าวมาใช้ในการพัฒนารูปแบบบรรจุภัณฑ์

ผลิตภัณฑ์ดั้งเดิมมีทั้งหมด 14 ผลิตภัณฑ์ โดยตัวบรรจุภัณฑ์เป็นถุงพลาสติกใส โลโก้เป็นสติ๊กเกอร์

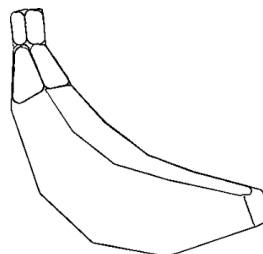
เกอร์ติตดูง ไม่มีลายกราฟิก สีที่ใช้ยังไม่สามารถสื่อถึงตัวผลิตภัณฑ์ในเรื่องของการสื่อสาร การบ่งบอกถึงรสชาติและตัวผลิตภัณฑ์

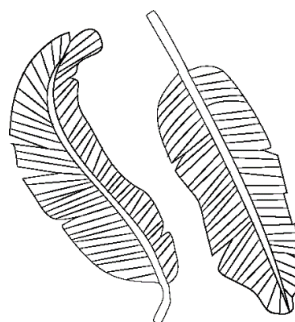
ภาพที่ 4 ผลิตภัณฑ์รูปแบบเดิม

9.2 ผลการพัฒนารูปแบบโดยใช้การถอดแบบลวดลายจากกล้วยน้ำว้าและใบตอง เพื่อใช้เป็นแนวคิดในการออกแบบ

ผลิตภัณฑ์ดั้งเดิมมีทั้งหมด 14 ผลิตภัณฑ์ โดยตัวบรรจุภัณฑ์เป็นถุงพลาสติกใส โลโก้เป็นสติ๊กเกอร์ติดดูง ไม่มีลายกราฟิก สีที่ใช้ยังไม่สามารถสื่อถึงตัวผลิตภัณฑ์ในเรื่องของการสื่อสาร การบ่งบอกถึงรสชาติและตัวผลิตภัณฑ์

ภาพที่ 5 ผลการถอดแบบจากกล้วยน้ำว้า

ภาพที่ 6 ผลการถอดแบบจากใบตอง

ผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดในการออกแบบมาประยุกต์เป็นรูปแบบของโครงสร้างและลดลายบนบรรจุภัณฑ์ กลัวยแปรรูป ดังนี้

**บ้านเย็น
สุขเกษ**

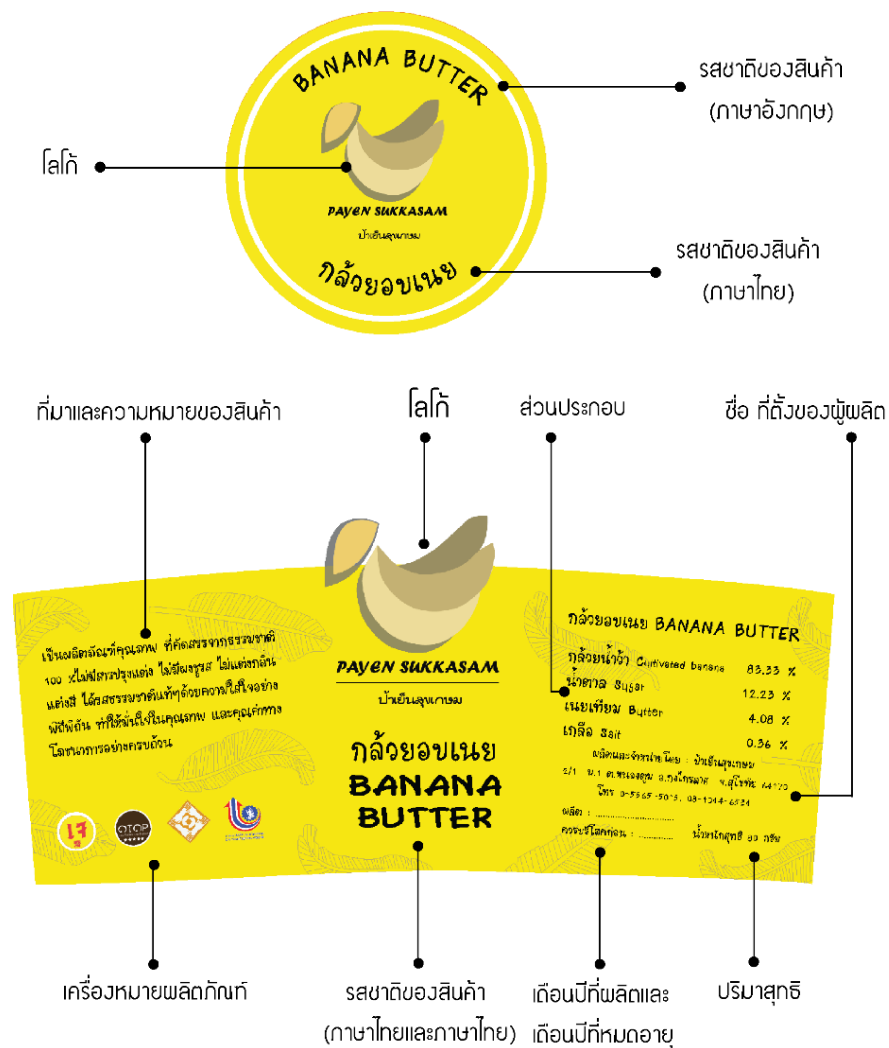
ภาพที่ 7 แสดงการออกแบบตราสัญลักษณ์

ภาพที่ 8 (รูปแบบ A) ประเภทถุงชีปล็อค กลัวยอบเนย

ภาพที่ 9 แสดงฉลากกล้วยแปรรูปรสชาติต่างๆ

ภาพที่ 10 แสดงฉลากกล้วยแปรรูปแบบกระปุก

ภาพที่ 11 แสดงรูปแบบแปลนบรรจุภัณฑ์กล้วยแปรรูป

ภาพที่ 12 แสดงต้นแบบบรรจุภัณฑ์กล้วยแปรรูป

ภาพที่ 13 แสดงบรรจุภัณฑ์กล้วยแปรรูป

9.3 ผลการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มผู้บริโภคในการพัฒนาบรรจุภัณฑ์กล้วยแปรรูป ตำบลหนองตูม อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย

ความพึงพอใจของผู้บริโภคต่อรูปแบบบรรจุภัณฑ์กล้วยแปรรูปร้าน ป้าเย็นสุขเกษม สามารถสรุปได้ดังนี้

บรรจุภัณฑ์มีความสวยงาม ($\bar{x} = 4.14$ S.D. = 0.63) อยู่ในระดับมาก มีความสะดวกในการบริโภค ($\bar{x} = 4.04$ S.D. = 0.63) อยู่ในระดับมาก รูปแบบบรรจุภัณฑ์มีความทันสมัยและสื่อถึงตัวผลิตภัณฑ์ของกล้วย แต่ละรสชาติ ($\bar{x} = 4.02$ S.D. = 0.71) อยู่ในระดับมาก ตัวอักษรอ่านได้ชัดเจนและสื่อความหมายได้ดี ($\bar{x} = 4.00$ S.D. = 0.67) อยู่ในระดับมาก บรรจุภัณฑ์ป้องกันความเสียหายต่อตัวผลิตภัณฑ์ ($\bar{x} = 3.84$ S.D. = 0.65) อยู่ในระดับปานกลาง บรรจุภัณฑ์มีความแข็งแรงทนต่อการขนส่ง ($\bar{x} = 3.82$ S.D. = 0.71) อยู่ในระดับปานกลาง บรรจุภัณฑ์สามารถดึงดูดความสนใจในการเลือกซื้อ ($\bar{x} = 3.78$ S.D. = 0.58) อยู่ในระดับปานกลาง

10. สรุปและอภิปรายผล

การพัฒนาบรรจุภัณฑ์กล้วยแปรรูป ตำบลหนองตูม อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อการศึกษารูปแบบบรรจุภัณฑ์กล้วยแปรรูป 2) เพื่อพัฒนาแบบบรรจุภัณฑ์กล้วยแปรรูป 3) เพื่อประเมินความพึงพอใจของกลุ่มผู้บริโภคในการพัฒนาบรรจุภัณฑ์กล้วยแปรรูป

10.1 ผลการศึกษารูปแบบบรรจุภัณฑ์กล้วยแปรรูป

การศึกษารูปแบบบรรจุภัณฑ์กล้วยแปรรูป มีขั้นตอนการดำเนินงานโดยศึกษาจากตำราและสัมภาษณ์ พบว่ามีปัญหาทางด้านบรรจุภัณฑ์และการขนส่งจึงเป็นแนวทางในการออกแบบบรรจุภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมการขายและเพิ่มมูลค่าให้แก่ผลิตภัณฑ์

10.2 ผลการพัฒนาบรรจุภัณฑ์กล้วยแปรรูป

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินประสิทธิภาพของการออกแบบบรรจุภัณฑ์สำหรับกล้วยแปรรูป โดยใช้แนวคิดการออกแบบโดยใช้ส่วนต่างๆ ของกล้วยมาใช้ในการออกแบบบรรจุภัณฑ์ และทำการประเมินทั้งหมด 4 ด้าน คือ ด้านการป้องกันและรักษาคุณภาพของผลิตภัณฑ์ ด้านการใช้สอย ด้านความสวยงาม ด้านการส่งเสริมการขาย โดยผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการ โดยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบรรจุภัณฑ์มาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการออกแบบ ทำการออกแบบภาพร่างบรรจุภัณฑ์ตามข้อมูลพื้นฐานศึกษาข้อมูลเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อทำแบบสอบถามภาพร่างบรรจุภัณฑ์ ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากกลุ่มเป้าหมาย

10.3 ผลประเมินความพึงพอใจของกลุ่มผู้บริโภคในการพัฒนาบรรจุภัณฑ์กล้วยแปรรูป พบว่ารูปแบบบรรจุภัณฑ์ที่ออกแบบมีความทันสมัยเปิดตัวผลิตภัณฑ์ กล้วยแปรรูปต่างๆ ได้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก บรรจุภัณฑ์มีความแข็งแรงทนทานต่อการขนส่ง สามารถป้องกันความเสียหายต่อตัวผลิตภัณฑ์ที่มีความเหมาะสม ตัวอักษรอ่าน ได้ชัดเจนและสื่อความหมายได้ดี สีสันและลวดลาย มีความน่าสนใจและ สามารถบ่งบอกถึงตัวผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์สามารถดึงดูดความสนใจในการเลือก สามารถบอกประโยชน์ของกล้วยแปรรูปแต่ละชนิด สามารถดึงดูดความสนใจ ณ จุดจำหน่ายได้มีความเหมาะสม

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาบรรจุภัณฑ์กล้วยแปรรูป และประเมินความพึงพอใจของการพัฒนาบรรจุภัณฑ์กล้วยแปรรูป โดยมีหลักพิจารณาดังนี้ คือ 1) เพื่อการศึกษารูปแบบบรรจุภัณฑ์ กล้วยแปรรูป 2) เพื่อพัฒนาแบบบรรจุภัณฑ์กล้วยแปรรูป 3) เพื่อประเมินความพึงพอใจของกลุ่มผู้บริโภคในการ พัฒนาบรรจุภัณฑ์กล้วยแปรรูป ดังนี้คือ ในด้านการป้องกันและรักษาคุณภาพของผลิตภัณฑ์ ด้านการใช้สอย ด้านความสวยงาม และด้านการส่งเสริมการขาย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดงานวิจัยของ นพวรรณ ชีวอารี (2555). จากการศึกษาแบบบรรจุภัณฑ์กล้วยแปรรูปมีการสร้างเอกลักษณ์ให้กับสินค้า และเพื่อประเมินประสิทธิภาพของตัวบรรจุภัณฑ์ ได้แบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านการป้องกัน ด้านการบรรจุ ด้านการ อำนวยความสะดวก ด้านการส่งเสริมการขาย ด้านความสะอาดและปลอดภัย โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ อโนทัย เพ็ชรสุวรรณ (2549). และจากการศึกษารูปแบบบรรจุภัณฑ์กล้วยแปรรูปโดยการศึกษาประสิทธิภาพ ด้านโครงสร้างในการรองรับตัวผลิตภัณฑ์ เพื่อสอดคล้องในเรื่องของวัสดุ โดยใช้กระดาษแข็งเคลือบเพราะ มีความแข็งแรงรับน้ำหนักได้ดีและพิมพ์สีได้สวยงาม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญรัตน์ ยุทธสารเสนีย์ (2557).

11. ข้อเสนอแนะ

- 11.1 สามารถเป็นการต่อยอดรูปแบบบรรจุภัณฑ์กล้วยแปรรูปในผลิตภัณฑ์อื่นได้
- 11.2 วัสดุบรรจุภัณฑ์ในอนาคตอาจคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมได้

12. เอกสารอ้างอิง

- คณิน อ่ำบุญ. (2549). **การสานเส้นใยกล้วย: วัสดุจากธรรมชาติเพื่องานสถาปัตยกรรม.** (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- ชัยศักดิ์ เชื้อชานา. (2547). **รวมเทคนิคการออกแบบบรรจุภัณฑ์.** (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: ช.รุ่งเรืองอินเตอร์ ปริ้น.
- ชัยรัตน์ อัสวาทกร. (2548). **ออกแบบให้โดนใจ.** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : ทิ้งอิฐจินการพิมพ์.
- ทัศนีย์ ผาสุก และ วรรณภา เพือกเปีย. (2556). **การพัฒนาตลาดบรรจุภัณฑ์ถั่วทอดลอนศิลป์อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย.** มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, พิษณุโลก.
- ธัญรัตน์ ยุทธสารเสนีย์. (2557). **การออกแบบบรรจุภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์จาก.** มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, บุรีรัมย์.
- นพวรรณ ชิวอารี. (2555). **การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์หมูปิ้งเพื่อส่งเสริมการขายกรณีศึกษาบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์หมูปิ้งแปรรูปในชุมชนท้องถิ่นจังหวัดนครปฐม.** (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- เบญจมาศ ศิลาอ้อย. (2545). **กล้วย.** (พิมพ์ครั้งที่ 3). สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์: กรุงเทพฯ
- ปรารธนา ศิริสานต์, ชิตพล ประนม, อธิรุทธ ตีคา และปริพันธ์ จันทะนา. (2559). **การออกแบบบรรจุภัณฑ์สมุนไพรพร้อมของกลุ่มแม่บ้านแหลมคูณแก้วหน้าโดยใช้แนวคิดเพื่อสิ่งแวดล้อม.** มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, พิษณุโลก.
- ปาณิสรา อินทนะ, พรปวีณ์ ดั่งชนะ, วันเพ็ญ แพบัว. (2559). **การออกแบบบรรจุภัณฑ์ถั่วเปลือกแข็งเพื่อส่งเสริมการขายแก่กลุ่มคนรักสุขภาพ.** มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, พิษณุโลก.
- ร้านป่าเย็นสุขเกษม. (2561). **รองประธาน. สัมภาษณ์โดย เทียนชัย ชื่นบางบัว, นิชกานต์ จูนก, พรญาณี เขียวบ้านยาง. สุโขทัย**
- สุมาลี ทองรุ่งโรจน์. (2555). **ออกแบบบรรจุภัณฑ์.** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : วาดศิลป์.
- อนันท์ เพ็ชรสุวรรณ. (2549). **การออกแบบบรรจุภัณฑ์สำหรับข้าวแต่น ในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์.** (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.